

Kommissorium for arbejdsgruppe til eftersyn af faglige mål, læreplaner og fagbilag samt didaktiske principper på FGU-området

Dato 1. februar 2024

Arbejdsgruppens opgave og mål

Arbejdsgruppen har til opgave at forestå et eftersyn af faglige mål, læreplaner og fagbilag samt af de 15 didaktiske principper. Arbejdsgruppens mål er at komme med anbefalinger til justeringer af faglige mål, læreplaner og fagbilag samt de 15 didaktiske principper.

Arbejdsgruppens anbefalinger skal være et kvalificeret afsæt for på sigt at skabe et bedre fundament for FGU, som kan understøtte elevernes læring og lærernes pædagogisk-didaktiske arbejde og derigennem sikre efterlevelse af uddannelsens formål.

Baggrund

Børne- og undervisningsministeren lancerede i juni 2023 et initiativ, hvor der skal foretages et eftersyn af de didaktiske principper og de 21 fagbilag og læreplaner i den forberedende grunduddannelse (FGU).

I den politiske aftale om *Bedre veje til uddannelse og job* fra 2017 indgik FGU som en central nyskabelse, og uddannelsen blev etableret med start fra 1. august 2019. Der blev skabt en ny forberedende uddannelse med en særlig pædagogik, som ikke lignede andre uddannelsesstilbud i Danmark. Etableringen af den nye uddannelse tog udgangspunkt i de unge, skulle fokusere på en helhedsorienteret, praksisbaseret og inkluderende pædagogik og havde bl.a. til formål at løfte kvaliteten af uddannelsesindsatsen for målgruppen. De unge skulle møde et sammenhængende og målrettet forløb med klar progression for derefter at kunne påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

Succeskriterierne for FGU er de tre retningsgivende mål, som følges nationalt og på institutionsniveau:

- De unges overgang til uddannelse eller beskæftigelse: Andelen af unge, der opnår uddannelse, eller overgår direkte til ordinær uddannelse eller beskæftigelse efter FGU, skal løbende forbedres på skoleniveau.
- De unges trivsel: Trivslen på FGU skal løbende styrkes. Udviklingen følges i en ny national obligatorisk årlig trivselsmåling.
- De unges fravær: Institutionerne registrerer og arbejder målrettet med de unges fravær, herunder ved at afdække og afhjælpe årsagerne hertil.

Etableringen af FGU indebærer, at unge under 25 år som hovedregel ikke har mulighed for at blive optaget på almen voksenuddannelse. De unge vil dog på FGU kunne opnå tilsvarende, idet de faglige mål for FGU afspejler et fagligt niveau,

som imødekommer kravene til optagelse på HF og EUD, herunder at niveauerne G, E og D i de almene fag kan afsluttes med prøver, som giver samme uddannelsesmuligheder som ved almen voksenuddannelse.

Arbejdsgruppens genstandsfelt

De 15 didaktiske principper beskriver områder af det pædagogiske arbejde, som der skal arbejdes efter på FGU-institutionerne. Det omhandler fx *synlige læringsmål*, *helhedsorienteret undervisning* eller *evaluering*. Principperne har ophæng i FGU-loven, som værende temaer man er forpligtet til at undervise efter, og de tjener derfor som en synliggørelse af de gældende krav.

For at sikre muligheden for at følge elevernes progression blev det besluttet, at de almene fag styres af læreplaner, der bl.a. indeholder de faglige mål, kernestoffet og arbejds- og evalueringsformer for hvert fag. Værkstedsundervisningen tager udgangspunkt i forskellige faglige temaer, for hvilke der opstilles faglige mål og retningslinjer for det enkelte tema i et fagbilag.

Til håndtering af udarbejdelsen af læreplaner og fagbilag blev der forud for etableringen af FGU nedsat en såkaldt ”skabelonarbejdsgruppe”, som fastlagde fagrækken, prøveformer og de didaktiske principper. Herefter blev der nedsat en række arbejdsgrupper, som stod for at udarbejde de enkelte læreplaner og fagbilag med faglige mål og retningslinjer for de enkelte fag.

Følgeforskningen af FGU, som forestået af Danmarks Evalueringsinstitut, peger på, at der opleves forskellige udfordringer i forhold til implementering og brug af henholdsvis faglige mål, læreplaner og fagbilag samt didaktiske principper.

Konkret peges bl.a. på:

- didaktiske principper, læreplaner og fagbilag opleves som værende komplekse at omsætte til undervisning
- læreplaner og fagbilag opleves uens i deres taksonomi
- en uklar sammenhæng mellem faglige mål og bedømmelseskriterier

Rammer for arbejdsgruppens anbefalinger

Arbejdsgruppen har til formål at komme med anbefalinger til justeringer af faglige mål, læreplaner og fagbilag samt de 15 didaktiske principper ud fra følgende ambitioner:

- Anbefalingerne understøtter en forenkling i indhold, formuleringer eller struktur for at styrke læreplaner og didaktiske principper som arbejdsredskaber, der er lette at omsætte til god og motiverende undervisning.
- Anbefalingerne understøtter en tydeligere sammenhæng mellem indhold i de faglige mål, læreplaner og fagbilag samt de 15 didaktiske principper, herunder sammenhæng mellem faglige mål og bedømmelseskriterier samt

ensartethed i opbygning og format.

- Anbefalingerne understøtter de retningsgivende mål for FGU og fastholder det faglige niveau, så unge på FGU stadig har samme mulighed for at fortsætte til ordinær uddannelse

Arbejdsgruppen skal desuden anbefale et forslag til prioritering og rækkefølge i anbefalingerne ved et eventuelt videre arbejde med justering af faglige mål, læreplaner og fagbilag samt de 15 didaktiske principper. Anbefalingerne kan realiseres inden for gældende lovgivning.

Arbejdsgruppens organisering og overordnet proces for arbejdet

Arbejdsgruppen består af en forperson og 8 deltagere med bred viden om faglige mål, pædagogik og FGU-sektoren. Arbejdsgruppen sekretariatsbetjenes af STUK. Der udarbejdes en erfarings- og vidensindsamling som grundlag for arbejdsgruppens arbejde.

Der afholdes som udgangspunkt 3-4 møder i arbejdsgruppen i perioden primo februar til maj 2024. Efterfølgende udarbejdes arbejdsgruppens skriftlige anbefalinger som forelægges for børne- og undervisningsministeren inden udgangen af 2. kvartal 2024.